

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

5. Quàm Salutare & necessarium sit in virtute proficere ad cauendum
periculum tepiditatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

CAPVT V.

*Quàm salutare & necessarium sit in virtutum
studio proficere, ad cauendum pericu-
lum & incommodum te-
piditatis.*

Vulgata Sanctorum sententia est, non progredientes in pietatis cursu retrogredi, & quæstus in vita spiritali facti iacturam facere. Existimant nimirum ex incuria & negligentia proficiendi mox sequi multorum bonorum operum, quæ facere tenemur, neglectum: & contra in multa peccata, quæ cauere tenemur præcipitem lapsum, ac consequenter pristinum ardorem in vita piè sancteque transigenda, paulatim excidere, & gradum fieri ad ea peccata, quibus gratia & amicitia diuina prorsus ab animo nostro depellatur. Confirmat hanc sententiam beatus Gregorius his verbis: *Admonendi sunt qui inchoata bona minime consummant, vt cauta circumspeditione considerent, quia dum proposita non perficiunt, etiam quæ fuerant cæpta conuellunt, Si enim quod videtur gerendum,*

*Greg. Pasto
p. 3 c. 35.*

sollicita intentione non crescit, etiam quod fuerat bene gestum decrescit. In hoc quippe mundo humana anima quasi more nauis contra ictum fluminis condescendens, vno in loco nequaquam stare permittitur, quia ad imarelabitur, nisi ad summa conetur. Si ergo inchoata bona fortis operantis manus ad perfectionem non subleuat, ipsa operandi remissio contra hoc quod operatum est pugnat. Hæc Gregorius. Ex quibus verbis facile intelligitur, quanti referat, seruum Dei dare operam quotidiano in virtute profectui.

*Bern. ep. 91.
ad Abbates.*

Verum quàm necessarium sit eidem magno studio contendere ad maiorem perfectionem, quantoque periculo retrogrediendi se exponat qui id negligit, præclare exprimit Sanctus Bernardus: Non habemus, inquit, hic manentem ciuitatem, aut ascendas necesse est, aut descendas, si attentas stare, ruas necesse est. Minimè pro certo est bonus, qui melior esse non vult. Et vbi incipis nolle fieri melior, ibi etiam desinis esse bonus. Et in alio loco ait: Sic mihi, inquis, viuere volo, & manere in quo perueni: nec peior fieri patior, nec melior cupio. Hoc ergo vis quod esse non potest. Quod si Christo

*Idē ep. 252.
ad Garinum*

sto currente gradum sistis, non Christo
 appropias, sed te magis elongas; timen-
 dumque tibi est, quod ait David. Ecce
 qui elongant se à te Domine peribunt. Sic *Psalm. 72.*
 Bernardus. Esto, non semper, aut gra-
 tia diuina, aut pristina bonitate desti-
 tuatur, qui proficere desinit, tamen
 viam quasi parat ad lapsum, & quia la-
 psui proximus est, idcirco S. Bernardus
 dixit eum desinere esse bonum. Esi e-
 nim negligentia proficiendi sub ini-
 tium non exæquet lethalem noxam,
 quæ penitus gratiam tollat, tamen par-
 tem aliquam de bonitate adimit, & par-
 uus quidam lapsus est.

Neque sacra Scriptura conticuit, in
 quantum periculum & lapsus, & iactu-
 ræ omnis lucris spiritualis sese isti per
 incuriam suam conijciant. Nam quo-
 dam in loco: *Qui molis, inquit, est &*
dissolutus, in opere suo frater est sua opera dis- *Prou. 31.*
spantis. Sensus est, qui in bono inchoa-
 to non proficit, suaque opera bona non
 facit studiosè & perfectè, similis est illi,
 qui omnia abiicit quæcunque lucra-
 tus est. Et alibi eadem scriptura ita lo-
 quitur. *Pigredo immittit soporem, & a-* *Prou. 12.*
nima dissoluta esuriet, quasi dicat, vt bene
 declarat S. Gregorius. Sicut pigredo

Greg. 3 p. pa-
stor. admon.
16.

facit vt homo sine necessitate obdormiscat, & ignauia in operando facit vt homo patiatur famem, aliarumque rerum inopiam: Sic torpor in vita spirituali in anima excitat soporem quandam spiritualem, quo homo quasi omni bonorum operum, consolationumque spiritualium ac cœlestium sensu destituitur, & solas sectatur voluptates terrenas. Vnde fit, vt ei neque meditari, neque loqui de Deo libeat, non solitudinem, non orationem, non sacramentum, non lectionem, nullamque capiat ex virtutum exercitatione delectationem; sed contra totum se dedat cupiditatibus rerum caducarum, oculosque & aures pascit vanis & curiosis colloquijs, vnde procliuis est lapsus in crimina, quæ hominem penitus ab amicitia & gratia diuina diuellunt.

Apoc. 3.

Atque hæc est poena formidabilis, quam Christus cuidam tepido comminatus est in Apocalypsi, dicens: *Vtinam frigidus esses, aut calidus, sed quia tepidus es, incipiam te euomere.* Calidum vocat, teste beato Gregorio, qui sedulus & ardens est in vita pia & sancta: frigidum verò, qui obnoxius quidem est peccato mortali, sed magna

gna spe tenetur euadendi illud. Tepidum autem appellat, qui coepit seruire DEO quidem, sed languidius in suscepto semel pietatis cultu progreditur, nec operam dat, vt faciat in virtute progressum. Qua expositione significat, etiamsi maior culpa sit frigidi, quam tepidi, eius grauitate spectata, tamen tepido maius quodammodo impendere periculum, si eorum rationem habeamus, quæ solent eiusmodi hominibus tandem euenire. Nam frigidus in peccato mortali existens, spem de se præbet, si conuersus fuerit, magnæ in diuino seruitio diligentia & feruoris. Videmus enim multos magnos peccatores in magnos sanctos iam olim commutatos. Ceterum de tepido metus est verus & probabilis, eum cum omni gratia exutum iri, qua semel amissa tam cæcum futurum, & obstinatum in malo, vt difficillimè in viam reuocari possit, non quòd ex parte DEI potestas aut voluntas eum sanandi desit, sed quia ex parte sua tam longè absit à desiderio postulandi à Deo auxiliij: atque etiam tam imbecillis, vt postulare non velit, aut valeat.

Quare non loquitur loco citato Dominus de quocunque peccatore frigidus, sed de ijs, qui peccatorum suorum grauitate perculsi magna humilitate, & dolore animi conantur emergere è malorum profundo, vt verbis illis hæc sit subiecta sententia. Vtinam feruens & sedulus esses in meo seruitio: aut quia non es, Vtinam vel tantam profectus, vel salutis spem præberes, quantum præbent multi peccatores, quam tamen non præbes: imò quia tepidus es & negligens, magno in periculo versaris, ne & mea gratia in hac vita, & æterna gloria in altera excidas. Hæc damna sunt propria eorum, qui in vita piè sanèteque inchoata progressum facere negligunt, hæc pœna ingrati animi: nam quemadmodum gratitudinis est, beneficijs acceptis bene vti, & fructum aliquem ex illis decerpere: (cuius fructus hæc merces est, vt Deus ob grati animi significationem nouis donis & muneribus pro immensa sua liberalitate priora sua beneficia cumulet, vt supra dictum est) sic summæ ingrati tudinis est, abuti beneficijs diuinis, nullumque ex ijs fructum carpere. Vnde sequitur, vt talibus DEVS iuxta culpæ gra-

grauitatem paulatim omnem beneuolentiam, omniaque spiritalia auxilia subtrahat, ac denique omnibus gratiæ ornamentis spoliet, detrudat pro ingrati animi meritis ad eas pœnas, quas promeruit seruus inutilis: qui cum talento accepto negotiari noluit, cui Dominus sustulit talentum, æternisque tenebris eum in prædam abiecit.

CAPVT VI.

CVRAM IN VIRTUTE PROFICIENDI conuenire non solum incipientibus, sed etiam proficientibus, & perfectis.

Posset fortè aliquis in eam inclinare sententiã, vt arbitretur proficiendi studium ijs tantum necessariò incumbere, qui initium fecerunt Deo seruiendi: sed non est ita, cum ad omnes prorsus fideles id pertineat: imò quò quis maiori studio profectus faciendi ardet, hoc perfectionē in omni virtute maiorem se assecutum demonstrat, hi siquidem sunt, qui summa quadam fame & siti proficiendi laborant, qui omnia media & remedia in-